

עם כל דא אילנא אתקין. פד אתא דוד מלפא, באילנא תתאה דנוקבא אשתאר, ואצטרין לקבלא חיון מאחרא, ומה אי האי דאתתקן, ואתקין כלא, הכי. שאר בני עלמא דאתין בגלגולא, דלא יכלין לאתתקנא הכי, על אחת פמה וכמה.

בב"ר סטרין אתהפך בגלגולא. פריץ הכי הוה. בעז הכי הוה. עובד הכי הוה. (ס"א ועם כל דא אילנא אתתקן) ובכלא נפיק אילנא מסטרא דרע, ואתדבק לבתר בסטרא דטוב. בקדמיתא, (בראשית לח) ויהי ער בכור יהודה רע. (אונן אף הכי) מחלון אוף הכי, ולא כל כף. אבל בהני אתעפל רע, ונפיק טוב לבתר, (נפק) ההוא דכתיב ביה, (שמואל א טז) וטוב ראוי. (שמואל א טז) ויני עמו. הכא קיימא אילנא תתאה על תקונייה, ומלך אלהים על גוים.

בשירותא דכלא, מעקרא ויסודא עלאה, אשתרשו דרגין, ראובן שמעון לוי יהודה, מה כתיב ביה, (בראשית כט) הפעם אודה את יי, וכתיב ותעמוד מלדת. היינו (ישעיה נד) רני עקרה לא ילדה. בגין דכד אתיליד יהודה, נפקת נוקבא מתדבקא בדכורא, ולא הות על תקוניהא אנפין באנפין, ולא אתפשרת לאולדא פיון דנסר לה קדשא בריך הוא, ואתקין לה, (ס"א אנפין באנפין) פדין אתפשרת לאתעברא ולאולדא.

ובספרא דחנוף, ותעמוד מלדת, לאו על לאה אתמר, אלא על רחל אתמר, ההיא דמבכה (דף ק"ד ע"א) על בניה, ההיא דאשתרשת ביהודה: יה"ו ד"ה. ותעמוד מלדת, דהא לא אתתקנא.

עם כל זה התקין אילן. כשכא דוד המלך, נשאר באילן הפחתון של הנקבה, והצטרף לקבל חיים מאחר. ומה אם זה שהתתקן והתקין הכל כף - שאר בני העולם שבאים בגלגול, שלא יכולים להתתקן כף, על אחת כמה וכמה. בב"ר הצדדים מתהפך בגלגול.

כף היה פריץ. כף היה בעז. כף היה עובד. (ועם כל זה האילן נתקן) ובכל יוצא אילן מצד הרע, ואחר כף נדבק בצד הטוב. בתחלה, ויהי ער בכור יהודה רע. (אונן אף כף) מחלון אף כף ולא כל כף. אבל באלה התעפל הרע, ויצא אחר כף טוב, (אצט) אותו שכתוב בו (שמואל-א טז) וטוב ראוי. וה' עמו.

עכשו עומד אילן תחתון על תקונו, ומלך אלהים על גוים. בראשית הכל, מעקר ויסוד עליון השתרשו דרגות, ראובן שמעון לוי יהודה. מה כתוב בו? (בראשית כט) הפעם אודה את ה'. וכתוב ותעמד מלדת. הינו (ישעיה נד) רני עקרה לא ילדה. משום שפשוטלד יהודה, יצאה נקבה דבוקה בזכר, ולא הייתה על תקוניה פנים בפנים ולא הכשרה ללדת. פיון שנסר אותה הקדוש ברוך הוא והתקין אותה, (פנים בפנים) אז הכשרה להתעבר וללדת. ובספרא של חנוף, ותעמד מלדת לא נאמר על לאה, אלא נאמר על רחל, אותה שמבכה על בניה, אותה שנושרשה ביהודה - יה"ו ד"ה. ותעמד מלדת, שהרי לא נתקנה.

בתחלה דיוקן העליון היה הכל ראובן - או"ר ב"ן. (בראשית א) ויאמר אלהים יהי אור, ומיין אור. (ב"ן) שמעון שמאל אור, באותו

בקדמותא, דיוקנא דלעילא הוה כלא ראובן: או"ר ב"ן. (בראשית א) ויאמר